

Valtatie 4 on osa TEN-T – ydinverkkoa ja raskaan liikenteen runkoyhteyttä. Valtatie on Suomen merkittävien etelä-pohjoissuuntaisten yhteyksien ja valtatiellä on suuri merkitys niin tavara- kuin henkilöliikenteelle. Tavara liikenteen määrä on hiljaisimmillakin osuuksilla suuri ja henkilöliikenteessä matkailun osuus on merkittävä. Matka-aikojen ennakoitavuus ja toimintavarmuus ovat huonoja. Kärsijöinä ovat niin elinkeinoelämän kuljetukset, lyhyt- ja pitkämatkainen bussiliikenne kuin henkilöliikenne.

NYKYTILA

Valtatie 4 (E75) on osa tärkeää valtakunnallista ja kansainvälistä päätieyhteyttä pääkaupunkiseudulta Keski-Suomen kautta Pohjois-Suomeen. Valtatie 4 yhdistää suunnittelu-alueella Jyväskylän ja Oulun kasvavat kaupunkiseudut toisiinsa. Valtatie 4 on osa TEN-T ydinverkkoa ja valtatie kuuluu suurten erikoiskuljetusten verkkoon. Valtatie 4 on määritetty LVM:n pääväyläasetuksessa kuuluvaksi palvelutasoluokkaan 1. Valtatien 4 roolia merkittävänä etelä-pohjoissuuntaisena väylänä korostaa entisestään se, että valtatie suuntaisesti ei kulje rai-deyhteyttä, joten vaihtoehtoisia kuljetusmuotoja ei ole. Valtatie 4 kulkee Jyväskylän ja Oulun kaupunkirakenteen läpi ja palvelee Jyväskylän ja Oulun kohdalla merkittävässä määrin myös seudullista ja paikallista liikennettä.

Yhteysvälin suurimmat liikennemäärät ovat Jyväskylän kohdalla noin 20 500 - 28 500 ajoneuvoa vuorokaudessa ja Oulun kohdalla noin 40 300 - 55 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Linjaosuudella keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä vaihtelee paljonkin ollen tieosuuden keskivaiheilla noin 3000 ajoneuvoa ja kasvaen mitä lähemmäksi tullaan Jyväskylän ja Oulun kaupunkeja sekä taajamien kohdilla. Keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä on yli 10 000 Jyväskylästä Äänekoskelle saakka sekä Oulusta Iihin saakka. Raskaan liikenteen osuus koko välillä on merkittävä, ollen suurimmillaan noin 20 %.

Yhteysvälin ongelmia ovat liikenteen heikko sujuvuus niin linjaosuudella kuin Jyväskylän ja Oulun kaupunkien kohdalla.

Valtatiellä on paljon taso- ja yksityistie liittyviä, mitkä aiheuttavat sujuvuus ja liikenneturvallisuuspuutteita valtatie liikenteelle. Valtatien suuresta liikennemäärästä johtuen liittyminen valtatie liikenteeseen sekaan on vaikeaa ja turvatonta. Nopeusrajoitus on alle 80 km/h useiden liittymien ja taajamien kohdilla. Kapeus, mäkisyys ja mutkaisuus sekä puutteelliset tasoliittymät vaarantavat liikenneturvallisuutta ja huonot ohitusmahdollisuudet hidastavat liikennettä. Valtatien puutteet pidentävät henkilö- ja tavarakuljetusten matka-aikaa ja heikentävät turvallisuutta. Yhteysväliä tarvitaan myös pohjavesisuojaus ja meluntorjuntaa.

HANKE JA TAVOITTEET

Hanke on toteutettavissa vaiheittain. Hankkeessa tehdään mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Rakennetaan moottoritietä Jyväskylästä Äänekoskelle
- Parannetaan liittymä- ja rinnakkaistiejärjestelyitä sekä poikittaisyhteyksiä
- Rakennetaan uusia eritasoliittymiä
- Parannetaan nykyisiä ohituskaistoja sekä rakennetaan uusia ohituskaistoja
- Taajamien kohdille toteutetaan liikenneturvallisuusjärjestelyjä mm. rakennetaan eritasoliittymiä sekä erotellaan pitkämatkainen ja paikallinen liikenne omille väylilleen
- Parannetaan pysäkkijärjestelyjä sekä jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä
- Rakennetaan melu- ja pohjavesisuojaus

Hankkeen tavoitteena on parantaa liikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta, tasata nopeudenvaihteluita, vähentää liikenteen ympäristöhaittoja sekä parantaa jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita.

AIKATAULU

- Suunnittelualueella on toteutuksessa useita merkittäviä kohteita: Kirri-Tikkakoski sekä Vehniän ja Äänekosken kohdat.
- Jyväskylän kohdalla laaditaan tiesuunnitelma, joka valmistuu keväällä 2020. Valmistumisen jälkeen suunnitelma lähtee hyväksymiskäsittelyyn.

KUSTANNUKSET

Koko hankkeen kustannusarviota ei ole laskettu.

VAIKUTUKSET

- ⊕ Liikenneturvallisuus paranee olennaisesti.
- ⊕ Henkilöautoliikenteen sujuvuus paranee ja matka-aika lyhenee.
- ⊕ Tiekuljetusten nopeudenvaihtelut tasoittuvat ja matka-ajasta tulee ennakoitavampaa.
- ⊕ Liikenteen meluhaitat asutukselle sekä pohjavesien pilaantumisen riski pienenevät.
- ⊕ Joukkoliikenteen sekä jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet paranevat.